

// MIGRACE//

4. lekce: MOC ZLÝCH SLOVÍČEK

**DOBA
TRVÁNÍ**
90 min

CÍLE LEKCE

- Žáci si uvědomí, jak strach šířený ve veřejném prostoru skrze média, sociální sítě, Youtube a další kanály ohrožuje naši společnost.
- Žáci formulují tipy, jak lze rizikům šíření strachu předcházet.

ZAŘAZENÍ LEKCE DO RVP (PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)

1. Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
2. Fungování a vliv médií ve společnosti

ZAŘAZENÍ DO PŘEDMĚTU

Občanská výchova/ZSV

VĚK: 15+

STÁT: Česká republika

JAZYK: čeština

AUTOR LEKCE: Pavel Žalský

(<https://lidevpohybu.eu/aktivity/moc-zlych-slovickek/>)

VÝUKOVÉ METODY

Práce s videi, fotografiemi, screeny z novin apod.

Diskuze

Demonstrační metody

Mentální mapování

ZÁKLADNÍ INFORMACE K TÉMATU

- <https://getupandgoals.cz/temata/migrace/>

OBSAHOVÁ VÝCHODISKA TÉMATU

- <https://getupandgoals.cz/vychodiska-temat/>

VÝUKOVÉ CÍLE VÝCHODISKA

- Žáci na příkladu migrace ukážou, jak jednotlivá média zobrazují stejné informace a jak mohou ovlivňovat veřejné mínění.

POSTUP:

Materiál:

projektor se smyčkou 3 videí, reproduktory, vytisknuté screeny titulků novinových článků, diskuzí ze sociálních sítí a hoaxů (viz příloha 2a, 2b), flipový (nebo balicí) papír, fixy, pět karet s názvy fází důsledků šíření strachu ve společnosti (viz prezentace v příloze 3 a popis programu níže)

Poznámka pro lektora/lektorku:

Než program zrealizujete, je dobré si zmapovat, jaké je povědomí účastníků a účastnic o tématu a jaký k němu mají vztah. Doporučujeme snažit se o otevřenost vůči názorům ostatních (jak u lektora/ky, tak v rámci skupiny), ale zároveň učit se své postoje a názory vysvětlovat, hledat, odkud se berou, co je ovlivňuje. Program může svádět k tomu, že se diskuze bude točit hlavně kolem tématu uprchlictví; hlavním tématem je však šíření strachu ve společnosti a pochopení toho, jak strach ve veřejném prostoru ohrožuje naši společnost a jak tomu lze předejít. Pro mladší účastníky a účastnice může být obtížné fungování strachu ve společnosti pochopit a propojovat s tím, jak jej podporují některé populistické argumenty (např. týkající se ekonomických problémů). Snažte se tedy téma přiblížit věku účastníků a účastnic, např. pomocí příkladů strachů, které zažívají sami. Pokud panuje bezpečná atmosféra, přijdou s nápady na takové příklady sami.

Příprava:

Nachystejte v místnosti smyčku videí (viz příloha 1) promítanou na stěnu, do reproduktorů pusťte zvuk videí (je lepší pustit videa hlasitěji, na podmanivé hudbě se pak dá snadněji demonstrovat působení na diváky), na židle nebo na stěny přilepte vytisknuté screeny novinových článků, diskuzí na sociálních sítích a hoaxů (viz příloha 2a, 2b).

ÚVOD (15 MINUT)

Vysvětlíte smysl programu. Zároveň nezapomeňte zdůraznit, že pokud program bude někomu nepříjemný, nemusí se jej zúčastnit.

Vysvětlíte, že v místnosti jsou umístěna různá videa, fotografie, screeny diskuzí z novin i ze sociálních sítí atd., které se týkají tématu uprchlictví. Úkolem účastníků a účastnic není pročíst a vidět vše, ale hledat, co tyto diskuze spojuje, a co je naopak někde výjimečné. Na tento úvod stanovte 15 minut a nechte skupinu, aby si jednotlivé zdroje informací volně procházela a sledovala je.

MEDIÁLNÍ VÝSTUPY (20 MINUT)

Zastavte video a sedněte si společně do půlkruhu před flip. Zeptejte se účastníků a účastnic, jestli potřebují nějakou nalezenou informaci více vysvětlit nebo jim něco není jasné (věnujte se v tuto chvíli pouze otázkám na vyjasnění, aby se diskuze nerozběhla do šířky).

Následně se ptejte, co je společné screenům a videím, které viděli. Vše pište na flip a nechte chvíli na prohlédnutí všech napsaných slov.

Poté všechny vyzvěte, aby navrhli, co je příčinou tohoto současného stavu diskuze o uprchlictví – ideální je, aby každý zkusil říct jeden pojem, který napíšete na flip nebo jej na flipu zvýrazníte.

Vyzdvihněte pak „strach“ (měl by zaznít v diskuzi, případně jej doplňte) jako počátek a motiv negativních konotací diskuzí.

PREZENTACE (20 MINUT)

Pomocí připravených karet (lze využít také prezentaci, viz příloha 3) představte skupině na příkladu Německa na přelomu 20. a 30. let 20. století, k čemu strach ve společnosti může vést. Pro lepší pochopení fungování strachu ve společnosti je dobré předem si projít prezentaci (příloha 3) a odkazy v seznamu použitých zdrojů. Pro samotné historické „osvěžení“ pak stačí např. dejepis.com.

Na karty předem napište: 1. strach, 2. agresivní argumentace, 3. agresivní činy či jejich schvalování, hledání „tvrdé ruky“, 4. lidová legitimizace moci, 5. strach. Pozastavte se nad tím, jak v bodě 4. může dojít k legitimizaci moci tvrdé ruky ve společnosti, která se jeví jako svobodná (můžete odkazovat na příklady Německa a Itálie 30. let, naší druhé republiky, Československa roku 1948, Maďarska v roce 2014).

Pro lepší znázornění třetí fáze (agresivní činy či jejich schvalování, hledání „tvrdé ruky“) lze poukázat na dva citáty ilustrující možnou situaci plynoucí ze stávající veřejné diskuze:

„Je jedno, kdo jsou, protože nejsou s námi.“

„Jestliže lidé definují určitou hrozbu jako skutečnou, i když v samotné realitě nemusí této víře odpovídat nic, anebo velmi málo, pak je tato hrozba skutečná ve svých důsledcích.“ (Lewis Coser)

Zeptejte se účastníků a účastnic, k čemu jsou podle nich svobodné volby jakožto podpora demokracie, co se v nich všechno vlastně rozhoduje, co volbami předáváme do rukou našim zástupcům a jak tito zástupci následně mohou zasáhnout do našich životů. Měli byste dojít k závěru, že díky cílenému šíření strachu se k moci mohou skrze demokratické volby dostat i extremisté a populisté (dokázat to lze příklady výše). V tom spočívá moc zlých slovíček v současné diskuzi o uprchlictví a tím je nám nebezpečná sama forma této diskuze.

Hledejte paralely: zeptejte se účastníků a účastnic, co z popsaných jevů v jednotlivých fázích vidí v aktuální diskuzi na sociálních sítích a v médiích.

REFLEXE (35 MINUT)

Vytvořte společně na flipový papír tzv. strom problému. Do kmene stromu napište „strach v současné diskuzi o uprchlictví“, dolů do kořenů pak pište příčiny podoby současné diskuze, do „větví stromu“ důsledky a hrozby plynoucí z této diskuze. Do plodů stromu pište možná řešení a jak současnému stavu předcházet. Navržená řešení by měla adresovat uvedené příčiny.

Vzhledem k tomu, že program je delší a často vybízí k zamyšlení, je vhodné na závěr využít pohybovou reflexi, např. škálu (ukazování – čím níže dám ruku, tím méně souhlasím s tvrzením, a naopak, obdobně funguje vyskakování do vzduchu, hvízdání atd.) nebo póly (levá strana místnosti souhlasí s tvrzením, pravá strana místnosti nesouhlasí s tvrzením, prostředek místnosti zaujímá neutrální postoj atd.). Použijte následující otázky:

- Jak moc je současná diskuze o uprchlictví podle vás nebezpečná pro společnost?
- Do jaké míry je hnacím motorem agresivního vyznění diskuzí právě strach?
- Má každý z nás možnost předcházet cílenému šíření strachu ve veřejném prostoru?

Poté prodiskutujete: Jaký je rozdíl mezi promýšlením rizik a šířením strachu? Jak lze podle vás cílenému šíření strachu předcházet? Co pro to můžeme udělat my?

// MIGRACE//

4. lekce: MOC ZLÝCH SLOVÍČEK

PŘÍLOHY:

1 Video pro smyčku

Islam Ismus (2015): ČR a Evropa pod Islámskou hrozbou! Uprchlíci a imigranti nesou zkázu!

Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=gMWfO4NW2Wo>

ZprávyExtra.cz (2015): Ne islámské imigraci – vládo, zavři hranice.

Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=StfeBkAx1mc>

Okamura, T. (2015): Je potřeba okamžitě uzavřít hranice pro ilegální imigranty.

Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=RSXfyOry21U>

PŘÍLOHY:

2a Screeny nadpisů novinových článků a diskuzí ze sociálních sítí

iDNES.cz

Německo zvažuje solidární daň, má pomoci řešit uprchlickou krizi

10.10.2015 6:47

Německá vláda vede s Evropskou komisí neformální rozhovory o zavedení určité formy evropské solidární daně, ze které by se financovala část výdajů souvisejících s uprchlickou krizí. Platila by... [celý článek](#)

Němci pro nás mají tisíce eur, sní migranti. Realita je o poznání chudší

SLEDUJEME ON-LINE 10.10.2015 0:59

Stovky tisíc lidí využívají letošní uprchlickou krizi k tomu, aby se navzdory azylovým pravidlům Evropské unie dostali až do Německa. Mnozí z nich míří za příbuznými, kteří se přistěhovali už... [celý článek](#)

PŘÍLOHY:

Sobotka: Nejednáme s běženci bezcitně, postupujeme podle zákonů

8.10.2015 15:59, aktualizováno 16:13

Neklademe překážky žadatelům o azyl, nejednáme s běženci bezcitně a postupujeme přesně podle zákonů platných na území České republiky, řekl poslancům ve Sněmovně předseda vlády Bohuslav Sobotka.... [celý článek](#)

KOMENTÁŘ: Chovanec si na běžencích buduje image. Platí to všichni Češi

8.10.2015 13:16

Uprchlíci projíždějící přes Česko končí v detenčních zařízeních. Je to nejen nákladné, ale i zbytečné, neboť běženci jsou po pár měsících propuštěni a pokračují v původní cestě. Ministr vnitra... [celý článek](#)

Fiala je pro invazi do Sýrie a podporu Turecka, aby zastavilo uprchlíky

8.10.2015 11:58

Pro rozsáhlou finanční podporu Turecka, aby pomohlo v uprchlických táborech zadržet příval běženců do Evropy, se ve čtvrtek vyslovil předseda opoziční ODS Petr Fiala. Zároveň podpořil myšlenku... [celý článek](#)

PŘÍLOHY:

Novinky.cz

7:08

Berlín tlačí kvůli uprchlické krizi na speciální solidární daň

Německá vláda vede s Evropskou komisí neformální rozhovory o zavedení určité formy evropské solidární daně, ze které by se financovala...

9. října 2015 - Domáci

15:34

Chovanec nespokojený s odpověďmi na otázky kolem migrace, zeptá se Evropské komise

Odpověď lucemburského předsednictví Evropské unie ohledně povinných kvót je podle ministra vnitra Milana Chovance (ČSSD) nekonkrétní a nedostačující. Mnohé dotazy předseda Rady ministrů pro vnitřní věci EU Jean ...

9. října 2015 - Zahraniční

14:23

Mezi běženci utopenými u Řecka přibývají děti

... tak přetížené jako dříve, protože **uprchlíci** postupují dál.

PŘÍLOHY:

9. října 2015 - **Ekonomika**
12:01

Práci letos dostalo v Německu jen 17 tisíc
běženců. Překážkou jsou zákony

... v Německu není dostatek pracovních sil, **uprchlíci** ale kvůli ochraně pracovního trhu... se BfA nicméně upozorňuje, že **uprchlíci** mají někdy problém najít práci...

8. října 2015 - **Zahraniční**
13:08

Ministři vnitra EU odložili rozhodnutí o
trvalých kvótách

Rozhodnutí o trvalých kvótách pro přerozdělování uprchlíků napříč Evropskou unií se odkládá. V průběhu čtvrtletního jednání ministrů vnitra členských států unie v Lucemburku to oznámil český ministr Milan Chovanec (ČSSD...

8. října 2015 - **Zahraniční**
11:58

V Německu nechceme žít, po válce se
vrátíme domů, tvrdí drtivá většina Syřanů

Drtivá většina Syřanů, kteří se v Německu ucházejí o azyl, v zemi zůstat nehodlá a chce se po válce vrátit do své vlasti. Ukázal to průzkum mezi běženci, o němž ve čtvrtek informovaly syrsko-německá organizace Adopt the...

7. října 2015 - **Zahraniční**
23:21

Merkelová: nehodlám měnit kurz,
uprchlickou krizi zvládneme

Navzdory sílící kritice, která se na její hlavu snáší kvůli řešení uprchlické krize, nehodlá německá kancléřka Angela Merkelová na svém „optimistickém“ kurzu nic měnit. Uvedla to ve středu večer v rozhovoru

PŘÍLOHY:

Uprchlíci? Václav Klaus přdestřel strašlivou teorii, podle které to ...

14. září 2015 ... V rozhovoru pro časopis Týden se Klaus rovněž vyslovil proti přijímání povinných kvót na přerozdělování uprchlíků. Nedávají dle něj smysl, ...

www.parlamentnilisty.cz/.../Uprchlíci-Vaclav-Klaus-predestrel-straslivou-teorii-podle-ktere-to-neni-jen-tak-A-neni-to-nahoda-399144

Uprchlíci porušují zákon, prohlásil po jednání prezidentů V4 Zeman ...

před 20 hodinami ... V táborech děti musí dostat nejen jídlo, ale také vzdělání a zdravotní péči. Zeman zdůraznil, že uprchlíci porušují zákon, Kiska ovšem doplnil, ...

www.parlamentnilisty.cz/.../Uprchlíci-porushuji-zakon-prohlasil-po-jednani-prezidentu-V4-Zeman-402736

Uprchlíci: V Řecku obušky, v Maďarsku „peprák“. Přitahuje ...

8. září 2015 ... Migrační krize se neustále stupňuje. A to i přesto a možná právě proto, že Německo přijímá všechny syrské uprchlíky a Ev.

www.parlamentnilisty.cz/.../Uprchlíci-V-Recku-obusky-v-Madarsku-peprak-Pritahuje-398407

Generál Šedivý rázně: To máme trpět, že nám tady uprchlíci budou ...

1. červen 2015 ... Generál Šedivý rázně: To máme trpět, že nám tady uprchlíci budou páchat zvěrstva? Kaddáfí nás varoval, že Evropa zčerná. A nikdo nemluví o ...

www.parlamentnilisty.cz/.../General-Sedivy-razne-To-mame-trpet-ze-nam-tady-uprchlici-budou-pachat-zverstva-Kaddafi-nas-varoval-ze-Evro...

PŘÍLOHY:

Nabídka z Hamé: **Uprchlíci**, chcete pracovat? Deseti rodinám ...

před 23 hodinami ... Šéf firmy Hamé Martin Štrupl tvrdí, že je ochoten dát práci i Syřanům, protože na úřadech práce už jen těžko hledá lidi,
www.parlamentnilisty.cz/.../Nabidka-z-Hame-Uprchlisci-chcete-pracovat-Deseti-rodinam-zajistime-ubytovani-a-praci-402699

Uprchlíci: Brutální Orbán, drsné Maďarsko. Čtete ještě mnohem více ...

Uprchlíci: Brutální Orbán, drsné Maďarsko. Čtete ještě mnohem více o tom, z čeho dnes na Merkelovou musely jít mrákoty. 3. 9. 2015 13:45. Premiér Maďarska ...

www.parlamentnilisty.cz/.../Uprchlisci-Brutalni-Orban-drsne-Madarsko-Ctete-jeste-mnohem-vice-o-tom-z-ceho-dnes-na-Merkelovou-musely-jit-m...

Uprchlíci kradou a znásilňují! Máme strach, zaznělo v ČT od Česky z ...

16. červen 2015 ... O problémech spojených s vlnou **uprchlíků**, kteří se v těchto dnech valí do Evropy, budou dnes v Lucemburku jednat ministři.
www.parlamentnilisty.cz/.../Uprchlisci-kradou-a-znasilnuji-Mame-strach-zaznelo-v-CT-od-Cesky-z-Italie-379803

Václav Klaus v Bratislavě: Nejsou to žádní "**uprchlíci**", neříkejte jim ...

10. září 2015 ... Bývalý prezident Václav Klaus vystoupil v Bratislavě v diskusi pořádané HN Clubem a slovenskými Hospodárskými novinami.
www.parlamentnilisty.cz/.../Vaclav-Klaus-v-Bratislave-Nejsou-to-zadni-uprchlici-nerikejte-jim-tak-To-slovo-je-evropsko-naivisticka-predsta...

PŘÍLOHY:

LIDOVKY.cz

Napětí v přeplněných ubytovnách v Německu: **uprchlíci** si z nábytku vyrábějí zbraně

2.10.2015 13:45, SVĚT

V německých ubytovnách pro běžence hrozí eskalace násilí a někteří uprchlíci si z nábytku vyrábějí improvizované zbraně, varoval předseda německých policejních odborů Reiner Wendt. Ministr vnitra Thomas de Maiziére přiznává, že přeplněné ubytovny představují problém, země ale podle něj v současnosti nemá možnosti, jak situaci řešit.

Chceme si jen chránit kůži a vykašlat se na **uprchlíky**, prohlásila Vášáryová

7.10.2015 19:00, SVĚT

Poslankyně Národní rady Slovenské republiky Magda Vášáryová ostře odsoudila postoj středoevropských politiků k uprchlické krizi. Více než ochota pomoci vítězí podle bývalé diplomatky a slavné herečky kolaborace a strach. „Za jakoukoliv funkci ochotni vzdát se čehokoliv,“ prohlásila Vášáryová.

Pomoc **uprchlíkům** zdarma. Desítky právníků vyslyšely výzvu advokátní komory

5.10.2015 7:00, DOMOV

Poskytněte pomoc uprchlíkům, vyzvala advokátní komora právníky. Podnětem byly žalostné podmínky, ve kterých se migranti často nacházejí. Pomocnou ruku se už nebály podat desítky dobrovolníků. Podle ministra spravedlnosti Roberta Pelikána může být problém, aby se advokáti k potřebným vůbec dostali. Asistenci filantropům nabízejí i neziskovky.

Svobodní se chystají na Vídeň: strach Rakušanů z **uprchlíků** hraje do karet populistům

6.10.2015 6:00, SVĚT

Po volbách už je před dalšími volbami, říká bonmot, který s oblibou opakují straničtí stratégové. V Rakousku těchto dní to platí dvojnásob. Jen co proběhly v neděli regionální volby v Horním Rakousku, soustřeďuje se již veškerá pozornost na Vídeň, kde se v neděli bude volit nové zastupitelstvo. A s největší pravděpodobností se bude opakovat stejný scénář: úspěch pravicových populismů.

Čech pečující o **uprchlíky**: Syřané utíkají před Asadem, který zvrhne trestá civilisty

22.9.2015 6:00, SVĚT

„Uprchlíci žijí pod hranicí chudoby. Země sousedící se Sýrií dnes hostí asi čtyři miliony syrských uprchlíků, ale normálním životem to nazvat nelze. Proto míří dál,“ říká v rozhovoru pro LN Petr Kostrohryz - představitel Norského výboru pro uprchlíky, jenž po misích v Afghánistánu či na Kavkaze pečuje o běžence ze zdevastované Sýrie.

Spartanští fanoušci odmítli přispět na **uprchlíky**. Duel s Nikósií bojkotovali

1.10.2015 18:44, FOTBAL

Jindy nejhlasitější místo na letenském stadionu tentokrát zůstalo prázdné. Nejvěrnější fanoušci pražské Sparty se rozhodli bojkotovat utkání 2. kola základních skupin Evropské ligy proti Nikósií. Vadí jim postoj UEFA, která nařídila, že všichni účastníci evropských pohárů dají z každé vstupenky z prvního domácího utkání 1 euro na podporu uprchlíků.

// MIGRACE//

4. lekce: MOC ZLÝCH SLOVÍČEK

PŘÍLOHY:

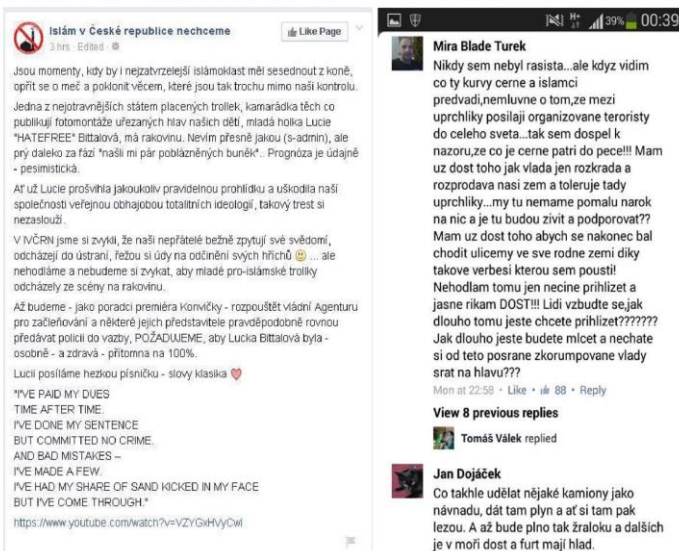
PŘÍLOHY:

[illegible]

// MIGRACE//

4. lekce: MOC ZLÝCH SLOVÍČEK

PŘÍLOHY:

PŘÍLOHY:

Novinky.cz[Hlavní stránka](#) » [Vánoce](#)

Brusel letos raději nevztyčí vánoční strom. Má strach z islamistů

Metropoli Belgie letos nezkrášlí vánoční strom, který tradičně stával na hlavním náměstí. Rozhodla tak bruselská radnice kvůli obavám z muslimské komunity, již by nasvícený křesťanský symbol Vánoc prý mohl urazit. Napsal to server Right perspective.

středa 14. listopadu 2012, 7:25

▲ ilustrační foto
FOTO: Shutterstock

REKLAMA

ZOOT.

TOMMY HILFIGER

VYZKOUŠET >

REKLAMA

	měna	nákup	prodej
	EUR	27,06	27,11
	USD	23,86	23,91

// MIGRACE//

4. lekce: MOC ZLÝCH SLOVÍČEK

PŘÍLOHY:

Fb says this photo violates their community standards. So share it all over the place.

// MIGRACE//

4. lekce: MOC ZLÝCH SLOVÍČEK

PŘÍLOHY:

PŘÍLOHY:

WELCOME TO

Švédsko a Norsko postihla masové epidemie znásilňování a trvá nepřetržitě o roku 2009. Statistiky ukazují, že drtivé většiny znásilnění se dopouštějí muslimští imigranti. Podle švédské Národní rady kriminality (Brottsförebyggande rådet — Brå) bylo ve Švédsku za rok 2013 na policii nahlášeno 5900 případů znásilnění. Toto číslo je o něco nižší než v předchozím roce, přesto je – stejně jako v několika posledních letech – blízké cifře 6000, přes 300 znásilněných bylo mladších 15 let.

 Islám v České republice nechceme
2. prosinec 2013 · 🌐

Švédsko a Norsko postihla masové epidemie znásilňování. Statistiky ukazují, že drtivé většiny znásilnění se dopouštějí muslimští imigranti. Švédský veřejnoprávní rozhlas nedávno oznámil čísla za rok 2013. Za prvních 7 měsíců roku 2013 znásilnili muslimští imigranti přes 1000 Švédů. Přes 300 z nich bylo mladších 15 let. Počet znásilnění vzrostl o 16% proti roku 2012...

SWEDEN

V Oslu 100% všech znásilnění za posledních 5 let spáchali imigranti z mimozápadních zemí. V norském Stavangeru imigranti spáchali 90% všech znásilnění. V roce 2013 bylo hlášeno 17 400 sexuálních trestných činů... nyní je hlášeno jen 23%.

PŘÍLOHY:

Nejedná se o žádnou demonstraci na podporu Islámského státu, ale o video z roku 2009, na kterém v Kodani demonstrují příslušníci a sympatizanti hnutí Hizb ut-Tahrir na podporu lidí v Gaze. Vlajky, kterými mávají, jsou sice černobílé, ale nejde o vlajky Islámského státu, nýbrž hnutí Hizb ut-Tahrir (založeno už v roce 1953). Název hnutí je vidět také hned v úvodu sdíleného videa v čele průvodu.

Tomio Okamura
September 7 at 5:40pm · 🌐

Dnes mám pro Vás další šokující informace - v Dánsku proběhla veřejná demonstrace muslimů na podporu Islámského státu, a jelikož byla řádně předem nahlášená na základě sebezničujících pseudohumanistických zákonů EU, tak vše probíhalo za dozoru Policie, která demonstranty po celou dobu ještě chránila! Podívejte se na video. Evropo probud' se! Bojujeme doslova o přežití Evropy a já již několik let osamoceně biju na poplach - a přestože mne a naše hnutí Svoboda a přímá demokracie...
[Continue Reading](#)

Big IS demonstration in Denmark with police protection
Islamic State supporters is allowed to march through the street of Denmark chanting hateful slogans, with the the protection by the government...
[YOUTUBE.COM](#)

[Share](#)

// MIGRACE//

4. lekce: MOC ZLÝCH SLOVÍČEK

PŘÍLOHY:

PŘÍLOHY:

Příloha 3

Pět fází cíleného využití strachu k získání moci na příkladu Německa 20. a 30. let 20. století

Jednotlivé fáze

- Strach je emoce, vznikající jako reakce na hrozící nebezpečí.
- Od počátku masového využití médií (od 20. st.) je strach zneužitelný jako nástroj k dosažení moci ve společnosti.
- Jednotlivý popis fází na příkladu Německa je ilustrativní a vychází ze základních znalostí dějepisu. Stejně tak je ho možné vysledovat např. na převzetí moci KSČ roku 1948.

1. fáze - strach

- Společnost v Německu se na přelomu 20. a 30. let 20. století cítila existenčně ohrožená velkou hospodářskou krizí.
- Adolf Hitler situace využil a zkonstruoval „nepřátele německé společnosti“, např. komunisty, Rusko, Židy atd., které veřejně označoval za původce problémů Německa.

2. fáze – agresivní argumentace

- Čím více strachu ve společnosti, tím větší agresivita – nejprve v argumentaci. Jak vypadá dnešní diskuse pod webovými články a na sociálních sítích? Jakým stylem jsou psány populistické články?
- Adolf Hitler „nepřátele Německa“ napadal nejdříve verbálně, postupně svoji rétorickou agresivitu zesiloval. Objevovalo se více nadávek cílených proti určitým skupinám, např. „židovští psi“ atd., ale šířily se také konspirační teorie a rádoby vědecké poznatky.

„...Největšími znalci těchto možností použití lží a pomluv byli vždy Židé. Vždyť i jejich celá existence je vybudována na jedné obrovské lži...“ Mein Kampf, masově šířená kniha A. Hitlera

PŘÍLOHY:

3. fáze – agresivní činy či jejich schvalování, hledání „tvrdé ruky“

- Od agresivní argumentace je blízko k prvním útokům a následné agresivitě davů, mnohdy navíc přesvědčených, že jejich jednání je v pořádku. Odstrkování lidí při demonstracích, nenechávání druhého přisednout v MHD, házení předmětů...forem fyzické agrese je mnoho.
- Napadání Židů na ulicích, rozbíjení vitrín, Norimberské zákony atd. by v Německu nebyly možné, pokud by to neschvalovali či mlčky nepřehlíželi sami Němci. A ti by to bez pocitu předchozího strachu neschválili.

„Němci jsou antisemité. Nemají zájem, aby byla v budoucnu jejich práva omezována, či aby byli provokováni parazity židovské rasy.“
Josepg Goebbels 11. 11. 1938

4. fáze – lidová legitimizace moci

- Volby jsou hlavním mechanismem předávání moci v zastupitelských demokraciích – občané předávají moc za sebe rozhodovat do rukou politiků, které si vyberou. Demokracie bez demokraticky smýšlejících občanů se tak snadno může stát diktaturou.
- Hitler byl do svých funkcí vždy zvolen občany, dohnanými k tomu mimo jiné strachem – ať už z Hitlerem označovaných „nepřátel“, nebo z perzekucí za projevení kritického názoru.

„Říšský sněm schvaluje následující zákon, který tímto stanovuje, se souhlasem říšské rady, která potvrdila, že všechny náležitosti pro přídavek k ústavě byly splněny:

Čl. 1. Vedle procedury předepsané ústavou, mohou být Říšské zákony také schvalovány přímo vládou říše. Toto zahrnuje článek 85 paragrafu 2 a článek 87 ústavy.!...“ Zmocňovací zákon, kterým Hitler získal téměř neomezenou moc a který byl schválen legitimní cestou volenými zástupci německých občanů

PŘÍLOHY:

5. fáze – strach

- Lidé, kteří se díky strachu před nebezpečím uchýlí k volbě extremistů a populistů (cíleně vyvolávajících strach) do svých zákonodárných orgánů se pak sami ocitají v diktatuře.
- Život v diktatuře je životem ve strachu.

Zneužití strachu v Německu lze dobře ilustrovat a shrnout i citátem Hitlerova pomocníka Hermanna Göringa:

„...lidi lze vždy přimět k tomu, aby poslouchali své vůdce. Je to snadné. Stačí jim to prodat tak, že jsou napadeni, a odsoudit pacifisty za nedostatek vlastenectví a za vystavování země nebezpečí. Funguje to naprosto stejně v jakékoliv zemi.“